

ภาพรวมของการวิเคราะห์โครงการ ตอนที่ 2

(PROJECT EVALUATION/COST-BENEFIT ANALYSIS/
FEASIBILITY STUDY - PART 2)

พรายพล กลุ่มทรัพย์

ปศส. 17

วันที่ 19 เมษายน 2562

5. แนวทางการวิเคราะห์โครงการ

สองแนวทางหลักในการวิเคราะห์โครงการ :

- ❑ ความคุ้มค่าด้านการเงิน/เชิงพาณิชย์
- ❑ ความคุ้มค่าด้านเศรษฐกิจ

5. แนวทางการวิเคราะห์โครงการ

- ด้านการเงิน/เชิงพาณิชย์

- ต้องการกำไร/รายได้สุทธิสูงสุด หรือได้รับเงินอุดหนุน
สุทธิน้อยที่สุด
- คำนึงถึงผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน (ใช้ราคาตลาด)
- รวมภาษีที่จ่าย และเงินอุดหนุนที่ได้รับ
- ใช้วิเคราะห์ทั้งในโครงการรัฐและโครงการเอกชน

-แต่วัตถุประสงค์ทางการเงินมีขอบเขตที่แคบเกินไป
สำหรับโครงการของรัฐ

∴ ต้องใช้วัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นหลัก
โดยคำนึงถึงผลกระทบแบบ “กว้าง” เช่น
เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่ง ลดความยากจน
ลดภาวะมลพิษ ลดอาชญากรรม ป้องกันน้ำท่วม
กระจายรายได้ → การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทาง
เศรษฐกิจ

- การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจจึงใช้ราคาที่สะท้อนประสิทธิภาพ (shadow price)
 - ต้นทุนค่าเสียโอกาส (ต้นทุนแท้จริง)
 - ไม่รวมภาษี/เงินอุดหนุน
 - ราคาตลาดโลก (ถ้ามีข้อมูล)
 - ราคาที่แท้จริง ไม่รวมภาวะเงินเฟ้อ
(real price VS nominal price)

- การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจจึงพิจารณาผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้าง
 - ผลต่อสิ่งแวดล้อม/มลภาวะ
 - การกระจายรายได้
 - ผลต่อรายรับรายจ่ายในรูปเงินตราต่างประเทศ
- ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจเป็น “เกณฑ์การตัดสินใจ” สำหรับโครงการลงทุนของรัฐ

ตัวอย่างโครงการลงทุนของรัฐ

- ต้นทุน และ ประโยชน์ มีอะไรบ้าง
- รายการไหนถูก “นับ” เป็นต้นทุน / ประโยชน์
ในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงิน / ทาง
เศรษฐศาสตร์

ตัวอย่างที่ 1: โครงการก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่

	<u>การเงิน</u>	<u>เศรษฐศาสตร์</u>
1. ค่าใช้จ่ายลงทุน	Yes	Yes
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	Yes	Yes
3. รายได้ค่าบริการ	Yes	No

ตัวอย่างที่ 1: โครงการก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่

	<u>การเงิน</u>	<u>เศรษฐศาสตร์</u>
4. ผู้ใช้บริการประหยัดต้นทุน	No	Yes
5. มลพิษทางน้ำ	No	Yes
6. ผลกระทบด้านอื่นๆ	No	Yes

ตัวอย่างที่ 2: โครงการสร้างทางหลวงสายใหม่

	<u>การเงิน</u>	<u>เศรษฐศาสตร์</u>
1. ค่าใช้จ่ายก่อสร้าง/เวนคืน	Yes	Yes
2. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา	Yes	Yes
3. รายได้ค่าผ่านทาง	Yes	No

ตัวอย่างที่ 2: โครงการสร้างทางหลวงสายใหม่

	<u>การเงิน</u>	<u>เศรษฐศาสตร์</u>
4. การประหยัดน้ำมัน	No	Yes
5. การประหยัดเวลาเดินทาง	No	Yes
6. การลดอุบัติเหตุ	No	Yes
7. ผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม	No	Yes

สรุปความแตกต่าง

	ประเมินทางการเงิน	ประเมินทางเศรษฐศาสตร์
การตีมูลค่า	ใช้ราคาตลาด หรือ ราคาที่จ่ายจริงเป็น เงิน	ใช้ราคาเงา หรือ ราคาที่ สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง เช่น ราคาโลก ราคาที่ไม่ รวมเงินอุดหนุนหรือภาษี

สรุปความแตกต่าง

	ประเมินทางการเงิน	ประเมินทางเศรษฐศาสตร์
ประเภท ของตัว แปร	ตัวแปรที่แสดงผล กระทบทางการเงิน ที่มีต่อโครงการ	ตัวแปรที่แสดงผลกระทบ ในวงกว้างที่มีต่อเศรษฐกิจ โดยรวม